

Název činnosti:

Rejstřík pro hospodářskou soutěž

Země: **Německo**

Kategorie činnosti:

- Systémy a nástroje

Kontakt:

- Rejstřík pro hospodářskou soutěž (Wettbewerbsregister) při spolkovém kartelovém úřadu (Bundeskartellamt)
- www.wettbewerbsregister.de
- info@bundeskartellamt.bund.de

Hrozící riziko (rizika) podvodu

- Vyhýbání se zadávacímu řízení nebo manipulace se zadávacím řízením
- Ostatní

Souvislosti a cíle

Dne 29. července 2017 vstoupil v platnost zákon o zřízení a provozu rejstříku na ochranu hospodářské soutěže pro veřejné zakázky a koncese.

Z důvodu chybějící společné databáze, která shromažďuje veškeré příslušné informace, bylo pro veřejné zadavatele obtížné ověřit, zda se určitá společnost v minulosti dopustila přečinů, které by odůvodnily její vyloučení ze zadávacího řízení podle práva EU a Německa o zadávání veřejných zakázek. Jednotlivé německé spolkové země, i když ne všechny, mají pro tento účel oddělené „korupční rejstříky“. Veřejní zadavatelé se často musí spoléhat na informace, které poskytnou sami žadatelé.

Kvůli tomu vzniká riziko, že společnostem, které by možná bylo potřeba vyloučit ze zadávacího řízení, jsou nadále zadávány zakázky, protože veřejní zadavatelé nemohou ověřit konsolidovaný rejstřík. Zadavatelům se nemusí podařit najít záznam v jednom z mnoha existujících rejstříků, případně se spoléhají na informace od samotných žadatelů, jejichž jednání musí posoudit.

Nový rejstřík pro hospodářskou soutěž pro veřejné zakázky je vnitrostátní společná databáze, která veřejným zadavatelům, odvětvovým zadavatelům a poskytovatelům koncesí poskytne informace k posouzení toho, zda společnost musí nebo může být vyloučena ze zadávacího řízení z důvodu spáchání příslušných přečinů. To pomůže předcházet hospodářským trestným činům a zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž související s udělováním veřejných zakázek.

Nový rejstřík je v současnosti zřizován zvláštním oddělením Spolkového kartelového úřadu, který jedná jako „rejstříkový orgán“.

Popis činnosti

Právní základ pro rejstřík včetně povinností přenosu a konzultace byl stanoven v zákoně o rejstříku pro hospodářskou soutěž z roku 2017. Další technické a organizační požadavky budou uvedeny v odděleném nařízení, jež přijme německá spolková vláda (se schválením německé Spolkové rady).

Spolkový kartelový úřad (Bundeskartellamt) v současnosti rejstřík zřizuje a očekává se, že bude předběžně v provozu koncem roku 2020. V rámci spolkového kartelového úřadu bylo vytvořeno zvláštní oddělení, které má zaměstnávat 30 pracovníků na plný úvazek. Na zavedení rejstříku byl přidělen rozpočet ve výši přibližně 3,8 milionů EUR a náklady na údržbu se odhadují na přibližně 2,3 milionu EUR ročně.

Rejstřík pro hospodářskou soutěž bude fungovat elektronicky. Komunikace s rejstříkem bude obecně probíhat po předchozí registraci u spolkového kartelového úřadu a bude vyžadovat registrační systém SAFE, který se využívá rovněž pro soudní procesy. Po registraci budou mít veřejní zadavatelé přístup k informacím v rejstříku, přičemž rejstřík nebude přístupný veřejnosti.

Rejstřík bude obsahovat informace o pravomocných rozsudcích, trestních příkazech a peněžitých sankcích souvisejících většinou s hospodářskými trestnými činy (uvedeny s podrobnostmi), zahrnující mimo jiné:

- korupci a podplácení,
- obchod s lidmi,
- zakládání zločinných nebo teroristických organizací,
- financování terorismu,
- podvod související s veřejnými rozpočty (včetně rozpočtu EU),
- subvenční podvod,
- dohody omezující hospodářskou soutěž (včetně dohody o ovlivnění nabídek ve výběrových řízeních),
- nucenou práci a pracovní vykořisťování,
- porušení zákona o minimální mzdě a zákona o boji proti nehlášené práci a nedovolenému zaměstnávání,
- praní peněz a
- daňové úniky.

Donucovací orgány, celní orgány a orgány pro hospodářskou soutěž budou mít ze zákona povinnost podávat rejstříkovému orgánu elektronicky informace o porušení, rozhodnutích, sankcích a pokutách.

Společnosti, které mají být do rejstříku vloženy, budou informovány písemně a budou mít dva týdny na vnesení námítky, pokud zasláné informace nejsou správné a pokud mohou poskytnout nezbytné důkazy. Rejstříkový orgán poskytnuté důkazy posoudí a v případě potřeby informace opraví nebo záznam stáhne. Společnosti se mohou proti rozhodnutí rejstříkového orgánu odvolat u soudu, který se takovým odvoláním zabývá (Vrchní zemský soud v Düsseldorfu).

Veřejní zadavatelé budou povinni konzultovat informace v rejstříku u zakázek s odhadovanou hodnotu 30 000 EUR a více. Odvětvoví zadavatelé a poskytovatelé koncesí musí informace v rejstříku konzultovat u zakázek s odhadovanou hodnotou, která se rovná prahové hodnotě EU (428 000 EUR (zboží a služby) / 5 350 000 EUR (práce) pro odvětvové zadavatele, 5 350 000 EUR pro poskytovatele koncesí), nebo je vyšší. Zadavatelé, kteří informace v rejstříku nezkonzultují, mohou čelit právním následkům z důvodu porušení právních předpisů o zadávání veřejných zakázek. Zadavatelé kromě toho mohou na dobrovolné bázi konzultovat informace v rejstříku u projektů pod povinnými prahovými hodnotami.

Záznam v rejstříku automaticky nevede k vyloučení ze zadávacího řízení veřejných zakázek. Veřejní zadavatelé se sami musí rozhodnout o vyloučení společnosti v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o zadávání veřejných zakázek.

Po uplynutí tříleté nebo pětileté lhůty (v závislosti na důvodech záznamu) bude společnost z rejstříku vymazána.

Společnosti mohou požádat o předčasný výmaz z rejstříku v souladu s pravidly „sebeočistění“ podle právních předpisů EU a německého zákona o zadávání veřejných zakázek (tzn. pokud poskytly náhradu škody způsobené svým pochybením, spolupracovaly s vyšetřujícími orgány a zavedly odpovídající opatření pro zajištění souladu s cílem vyhnout se dalšímu pochybení v budoucnu).

Pokud rejstříkový orgán schválil žádost o předčasný výmaz z rejstříku, veřejní zadavatelé již nemohou společnost vyloučit na základě důvodů, které k záznamu do rejstříku vedly. Pokud však spolkový kartelový úřad nepovažuje opatření pro „sebeočistění“ za dostatečnou, mají zadavatelé stále právo na vlastní posouzení kroků přijatých ze strany společnosti za účelem „sebeočistění“, a proto mohou společnost posoudit v rámci právních předpisů o zadávání veřejných zakázek.

Rejstříkový orgán zveřejní pokyny ohledně postupů „sebeočistění“, které umožňují předčasné výmaz.

Jedinečné vlastnosti

Rejstřík bude pro zadavatele jediným zdrojem celostátních informací. Zahrnuje včasné, elektronické poskytování informací ze strany žalobců, celních orgánů a orgánů pro hospodářskou soutěž s cílem zajistit, aby všechny nezbytné informace o rozsudcích a správních pokutách byly zadavatelům k dispozici.

Výstupy a výsledky

Vzhledem k tomu, že rejstřík ještě není v provozu, neexistují v současnosti žádné konkrétní výstupy.

Rejstřík pro hospodářskou soutěž má však za cíl významnou měrou přispět k boji proti korupci a jiným hospodářským trestným činům a pochybením poskytováním informací, jež určí, zda se hospodářského subjektu týkají důvody pro vyloučení. Společnosti, které byly dříve odsouzeny nebo jimž byla udělena pokuta, mohou tedy být stále vylučovány ze získávání zakázek.

Rovněž se očekává, že rejstřík bude mít preventivní účinky a bude společnosti dále odrazovat od protiprávního jednání vzhledem k možným závažným následkům, jakým je vyloučení ze zadávacího řízení.

Faktory, které jsou klíčem k úspěchu

Podle německých právních předpisů budou oznámení příslušných porušení do rejstříku a konzultace informací v něm ze strany zadavatelů povinná. Odpovídající právní text jasně definuje působnost, nastavení a cíle rejstříku a povinnosti rejstříkového orgánu.

Elektronický systém umožňuje včasnou komunikaci a přezkum příslušných informací.

Oddělení odpovědné za zřízení kombinuje odborníky z různých příslušných oblastí, např. právní, ekonomické a IT, a organizuje pravidelnou výměnu informací s oznamujícími subjekty i orgány, které budou muset rejstřík používat, s cílem zajistit vyhovující a uživatelsky přívětivé zavedení rejstříku.

Zjištěné problémy a získané poznatky

Zřízení spolkového rejstříku je složitý IT projekt, na němž spolupracuje mnoho agentur.

Vzhledem ke spolkové organizaci Německa se zapojené agentury nacházejí na vnitrostátní, regionální (zemské) a městské úrovni a dodržují různé postupy a využívají různé systémy. Je potřeba sladit různé potřeby a podmínky.

Rejstřík musí být v souladu s GDPR a musí zajistit bezpečnost údajů a informačního systému, což dále zvyšuje složitost.

Potenciál převoditelnosti

Zavedení vnitrostátního elektronického rejstříku, který má být využíván v rámci zadávání veřejných zakázek, není v Německu jedinečné a je již zmíněno jako možnost v odpovídající směrnici 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek (85. bod odůvodnění).

Jiné země budou možná schopny přidat rejstřík pro hospodářskou soutěž do již existující elektronické platformy pro zadávání veřejných zakázek. Pokud je potřeba zřídit nový systém, musí být pro správu rejstříku zvolena nebo nově vytvořena odpovědná veřejná agentura.

Struktura a spolupráce s různými oznamujícími agenturami a konzultujícími orgány se musí zorganizovat v souladu s vnitrostátní strukturou. Země, které nemají spolkové zřízení jako Německo, mohou řídit méně zúčastněných stran.